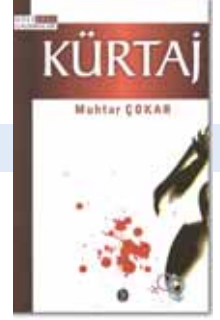

Kürtaj

Muhtar Çokar

Babil Yayınları, İstanbul; 2008; 14x21 cm. 303s.

ISBN: 978-975-6207-93-2

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji Anabilim Dalı'nda doktora tezi olarak hazırlanan kitap düşükler hakkında genel bilgilerle başlıyor. Kitabın ikinci bölümünü “İsteyerek Düşüğün Politik Yönü: Nüfus Sorunu” oluşturuyor. “Tarihsel Açıdan Düşük” bölümü tarih boyunca çeşitli toplumlarda düşüğe nasıl yaklaşıldığını ele alıyor. 4. bölüm “Türkiye’de Nüfus Sorunu Bağlamında Doğurganlığın Düzenlenmesi ve İsteyerek Düşükler” 5. Bölüm “İsteyerek Düşüğün Etik Boyutu”, 6. Bölüm “İsteyerek Düşüğün Yasal Yönü”. Kitap Tartışma ve Sonuç bölümüyle sonlanıyor. Zengin bir kaynakçaya dayanan, eklerle zenginleştirilmiş kitap, bu konuda önemli bir boşluğu dolduruyor.

Kitabın başlangıcındaki özetten şunları öğreniyoruz: “Dünyada her yıl yaklaşık 46 milyon kadın isteyerek düşük yapmakta ve bu kadınların %25’i yasaların isteyerek düşüğü yasakladığı veya yalnızca kadının yaşamının tehlikede olduğu durumlarda izin verdiği ülkelerde yaşamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından “istenmeyen bir gebeliğin yeterli becerisi olmayan bir kimse tarafından veya sağlıksız koşullarda sonlandırılması” olarak tanımlanan güvenli olmayan düşük sayısı her yıl 20 milyon kadardır ve yaklaşık 80.000 kadın güvenli olmayan düşük nedeniyle yaşamını yitirmektedir.”

“Eski zamanlardan beri yaygın olarak uygulanmakta olan isteyerek düşük için kesin yasal engellemeler sanayileşme ve ulus devletlerin gündeme gelmesiyle başlamıştır. Daha önceki dönemlerde düşüğe başvuruyu ahlaki açıdan kısıtlayan önemli unsurlardan bir tanesi din olmuş, ancak bu konuda toplumsal denetimin sağlanması, hekimlerin de katkısıyla seküler ulus devlet tarafından yasalar ile sağlanmıştır. İsteyerek düşüğün doğru olmadığı yönündeki ahlaki yargıların yargıların gerekçelerinden bir tanesi, anne karnındaki fetu-

sun yaşamının sonlandırılmasının, bir insanın yaşamının sonlandırılmasıyla eşdeğer olduğu görüşüdür ve bu görüş, 1960’lara gelinceye kadar isteyerek düşük ile ilgili kısıtlayıcı yasal düzenlemelerin gerekçesini oluşturmuştur.”

“20. yüzyılın başında önce Batıda başlayan kadınların kendi bedenleri üzerinde denetim sağlama girişimleri, ilk adım olarak gebelikten korunma yöntemlerinin ulaşılabilirliğini ve yaygınlığını sağlamış, daha sonra bu hareket isteyerek düşüğün yasallaşması savunuculuğunu üstlenmiştir. Anne ölümlerinin güvenli ortamda sunulan isteyerek düşük hizmetlerinin sunumu ile ve yasal koşullarda önlenmesinin doğru bir halk sağlığı politikası olacağı kabul edilerek, önce Batı toplumlarında ve daha sonra gelişmekte olan ülkelerde düşük konusundaki yasalar değiştirilmeye başlanmıştır. Ülkemizde de 1983 yılında benzer gerekçelerle isteyerek düşük konusundaki yasalar değiştirilmiş ve 10 haftaya kadar olan gebeliklerin istek üzerine sonlandırılması üreme sağlığı hizmetleri kapsamında sunulmaya başlanmıştır.”

Tartışma ve Sonuç bölümünde de şu satırlar yer alıyor: “Dünyada on kadından altısı (gelişmekte olan ülkelerdeki kadınların %55’i, gelişmiş ülkelerdeki kadınların %86’sı) isteyerek düşüğe yasal olarak izin verilen ülkelerde yaşamaktadır. Kadınların %25’i için yasal düşük yapma olanağı hiç yoktur ya da gebeliklerinin sonlandırılması için yaşamlarının ciddi tehdit altında olması gerekmektedir. Bu kadınların pek çoğu gelişmekte olan ülkelerde yaşamaktadır.”

“Ülkemizde cinsel şiddete uğrama isteyerek düşük için bir gerekçe değildir. 2005’te yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Yasası’nda bu konuda bir hüküm olmasına rağmen Nüfus Planlaması Hakkındaki Kanun’da herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.”